

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی
اداره پژوهش‌های سیاسی

عظمت، اهمیت و بایدهای اربعین از نگاه رهبر معظم انقلاب

بر اساس بیانات رهبر معظم انقلاب در سال‌های ۷۸ تا ۹۸

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر در دسترس است:

– وب‌سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: امید جلوداریان

این پژوهش به بررسی، شاخص یابی و محوربندی بیانات رهبر انقلاب درباره "گردهمایی بزرگ اربعین" در سال های ۷۸ تا ۹۸ اختصاص دارد.

رهبر معظم انقلاب اربعین را بزرگ ترین گردهمایی عالم، پدیده الهی و معنوی، پدیده فوق العاده عظیم، حرکت مومنانه، مظهر عشق همراه بصیرت، ترکیب عقل و عاطفه، ترکیب ایمان و عشق، مایه عزت و سربلندی و افتخار، زمینه ساز گسترش معرفت حسینی، زمینه ساز تحقق هدف نهایی امت اسلامی یعنی «تشکیل تمدن عظیم و نوین اسلامی»، نشانه اراده پروردگار بر نصرت امت اسلامی، نشان دهنده اوج گرفتن تفکر مبارزه در راه خدا، نشان دهنده آمادگی عمومی و همگانی در راه خدا، نماد بسیار زیبا و پر شکوه از حضور پیروان اهل بیت و علاقه مندان به اهل بیت، ضامن بقای کشور و نشان دهنده پیشرفت بخش معنوی فرهنگ می دانند.

رهبر معظم انقلاب همچنین حرکت حضرت زینب از شام به کربلا را در اربعین، ناشی از سیاست ولایتی آن حضرت می دانند تا اجتماع کوچک اما پرمعنای آنها در کربلا شکل بگیرد و سرآغازی برای گردهمایی عظیم بعدی بشود. ایشان سرکوب کردن انگیزه های خبیث و معاند و معارض، زنده ماندن حادثه عاشورا و تحقق سیاست ولایتی را از دستاوردهای حرکت حضرت زینب در اربعین می دانند.

جوش اربعینی موضوع دیگری است که از بررسی بیانات رهبر معظم انقلاب درباره اربعین به دست آمده است؛ رهبر انقلاب آن را آغاز جاذبه مغناطیس حسینی و آغازی برای حوادث اربعینی بعدی می دانند و در این باره به تبلور عزم ملی، حادثه ۲۹ بهمن تبریز، قیام ۱۹ دی مردم قم، پیروزی انقلاب، ماجرای توابین، قیام مختار و در هم پیچیده شدن دودمان بنی امیه اشاره می کنند.

لزوم قدردانستن و شکرکردن نعمت پیاده روی اربعین، لزوم حفظ روحیات و حالات پیاده روی اربعین، تسهیل امور برای عاشقان اربعین، لزوم برنامه ریزی اهل فکر و فرهنگ برای این حرکت عظیم، لزوم پرداخت درست و هنرمندانه به راهپیمایی اربعین در فیلم ها و سریال ها، لزوم غنای روزافزون معنوی و فرهنگی راهپیمایی اربعین و ترویج منطق حسینی از بایدهایی است که رهبر انقلاب در خصوص اربعین به آنها اشاره می کنند.

مدیریت پژوهش های خبری

۱۳۹۸/۰۷/۱۰

عظمت و اهمیت اربعین
حسینی

الف) عظمت و اهمیت اربعین:

- ۱- پدیده الهی و معنوی:
 - ۱-۱- از شعائر الله
 - ۱-۲- آیت عظمای الهی
- ۲- پدیده فوق العاده عظیم:
 - ۱-۲- بزرگ‌ترین گردهمایی عالم
 - ۲-۲- عظمت بی نظیر با وجود همه ابزارها و امکانات مالی و مادی دشمنان اسلام
 - ۲-۳- توصیف و تفسیرپذیر نبودن راهپیمایی عظیم اربعین
- ۳- حرکت مومنانه
- ۴- مظهر عشق همراه بصیرت
- ۵- ترکیب عقل و عاطفه
- ۶- ترکیب ایمان و عشق
- ۷- مایه عزت و سربلندی و افتخار
- ۸- موضوعی جهانی و زمینه‌ساز گسترش معرفت حسینی:
 - ۸-۱- بین‌المللی شدن حرکت و اجتماع عظیم اربعین
 - ۸-۲- جهانی شدن حسین(ع) و معرفت حسینی
- ۹- زمینه‌ساز تحقق هدف نهایی امت اسلامی یعنی «تشکیل تمدن عظیم و نوین اسلامی»
- ۱۰- نشانه اراده پروردگار بر نصرت امت اسلامی
- ۱۱- تجلی جوشش خون امام حسین(ع)
- ۱۲- تجلی پیام عاشورا بعد از ۱۴۰۰ سال
- ۱۳- عامل وحدت شیعه و سنی
- ۱۴- حسنه ماندگار
- ۱۵- نشانه‌ای بزرگ از پیروزی نهایی جبهه حرکت حسینی بر جبهه کفر و استکبار
- ۱۶- نشان‌دهنده اوج گرفتن تفکر مبارزه در راه خدا و در راه اسلام
- ۱۷- نشان‌دهنده آمادگی عمومی و همگانی در راه خدا

۱۸- نماد بسیار زیبا و پرشکوه از حضور پیروان اهل بیت و علاقه مندان

به اهل بیت (ع)

۱۹- ضامن بقای کشور

۲۰- نعمت پایدار برای ملت ایران و عراق

۲۱- نمونه ای از ارتباط دوستانه ایران و عراق

۲۲- پیاده روی اربعین، نشان دهنده پیشرفت بخش معنوی فرهنگ

(ب) حرکت زینب (س) در اربعین:

۱- سرکوب کردن انگیزه‌های خبیث و معاند و معارض

۲- زنده نگهدارنده حادثه عاشورا

۳- تحقق سیاست ولایی

(ج) جوش اربعینی:

۱- حقیقت گویی های افشاگرانه حضرت زینب (س) و امام سجاد (ع)

۲- آغاز جاذبه مغناطیس حسینی:

۱-۲- چون مغناطیس عمل کردن اربعین

۳- آغازی برای حوادث اربعینی بعدی :

۱-۳- تبلور عزم ملی

۲-۳- حادثه ۲۹ بهمن تبریز

۳-۳- قیام ۱۹ دی مردم قم

۴-۳- پیروزی انقلاب

۵-۳- حضور پرشور در سالگرد ارتحال امام (ره)

۶-۳- ماجرای توأبین

۷-۳- قیام مختار

۸-۳- در هم پیچیدن دودمان بنی امیه

(د) بایدهای اربعین:

۱- لزوم قدر دانستن و شکر کردن نعمت پیاده روی اربعین:

۱-۱- حفظ روحیات و حالات پیاده روی اربعین

۲-۱- تسهیل امور برای عاشقان اربعین

عظمت و اهمیت اربعین

حسینی

**عظمت و اهمیت اربعین
حسینی**

۲- لزوم برنامه‌ریزی اهل فکر و فرهنگ برای این حرکت عظیم:

۱-۲- لزوم پرداخت درست و هنرمندانه به راهپیمایی اربعین در فیلم‌ها و سریال‌ها

۲-۲- لزوم غنای روزافزون معنوی و فرهنگی راهپیمایی اربعین:

۱-۲-۲- عشق به امام حسین(ع) موضوعی استثنائی و بی نظیر در طول تاریخ

۲-۲-۲- ترویج منطق حسینی:

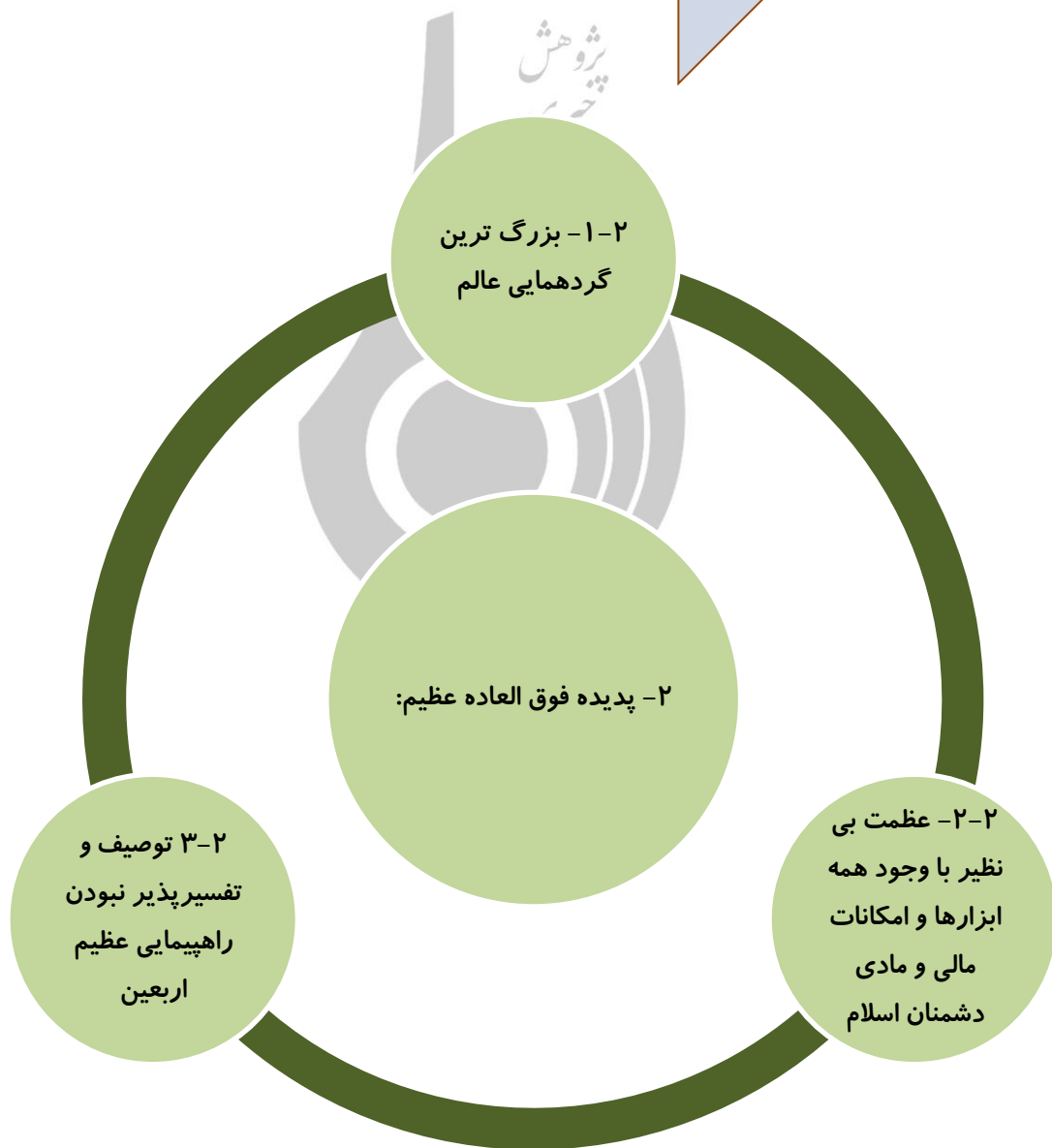
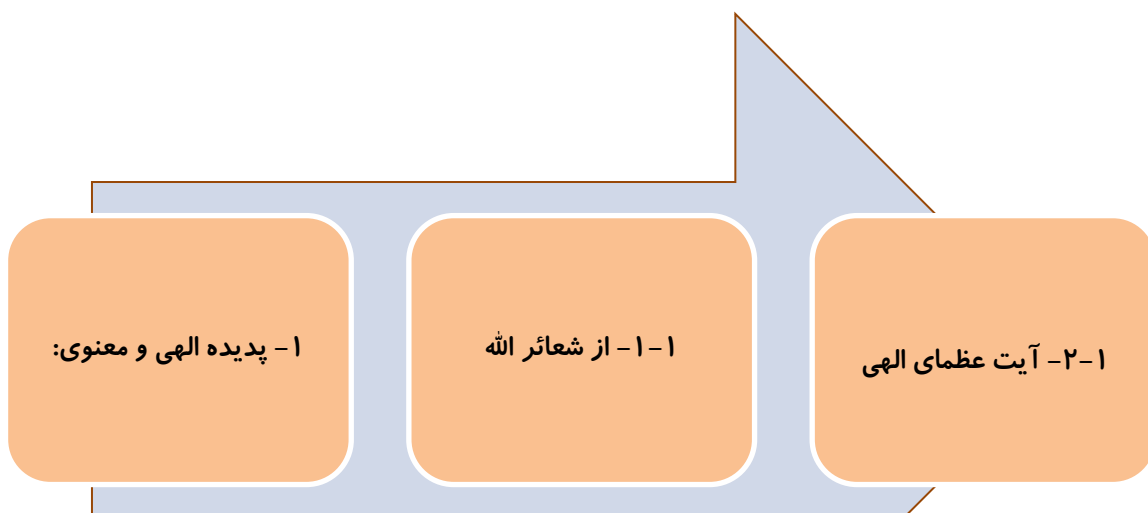
۱-۲-۲-۲- نیاز شدید دنیای امروز (گرفتار ظلم و فساد و پستی) به معرفت آزادگی حسینی و منطق

حسین(ع)

۲-۲-۲-۲- معرفی شدن اسلام و قرآن با معرفی درست امام حسین (ع)

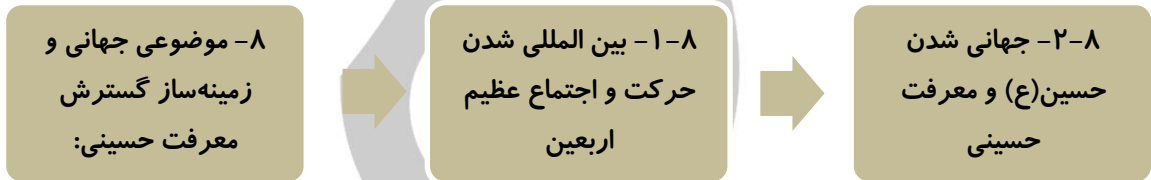
۲-۲-۲-۲- منطق و پیام امام حسین (ع)، نجات‌بخش دنیا از حاکمیت جبهه کفر و استکبار

۲-۲-۲-۲- منطق امام حسین(ع)، منطق دفاع از حق و ایستادگی در مقابل ظلم و طغیان و گمراهی و استکبار

پژوهش
تجربى
معاونت ساسى
صدا و سیمایا

۹- زمینه ساز تحقق هدف نهایی امت اسلامی یعنی «تشکیل تمدن عظیم و نوین اسلامی»

۱۰- نشانه اراده پروردگار بر نصرت امت اسلامی

۱۱- تجلی جوشش خون امام حسین(ع)

۱۲- تجلی پیام عاشورا بعد از ۱۴۰۰ سال

۱۳- عامل وحدت شیعه و سنی

۱۴- حسنه ماندگار

۱۵- نشانه‌ای بزرگ از پیروزی نهایی جبهه حرکت حسینی بر جبهه کفر و استکبار

۱۶- نشان‌دهنده اوج گرفتن تفکر مبارزه در راه خدا و در راه اسلام

۱۷- نشان دهنده آمادگی عمومی و همگانی در راه خدا

۱۸- نماد بسیار زیبا و پرشکوه از حضور پیروان اهل بیت (ع) و علاقه مندان به اهل بیت

۱۹- ضامن بقای کشور

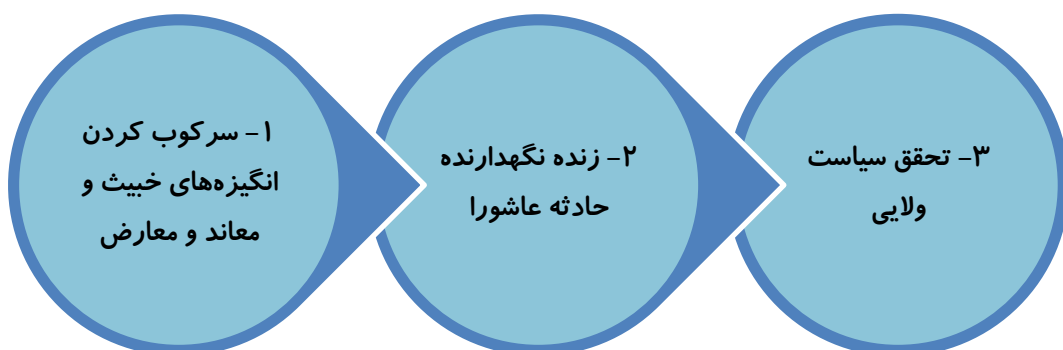
۲۰- نعمت پایدار برای ملت ایران و عراق

معاونت سیاسی

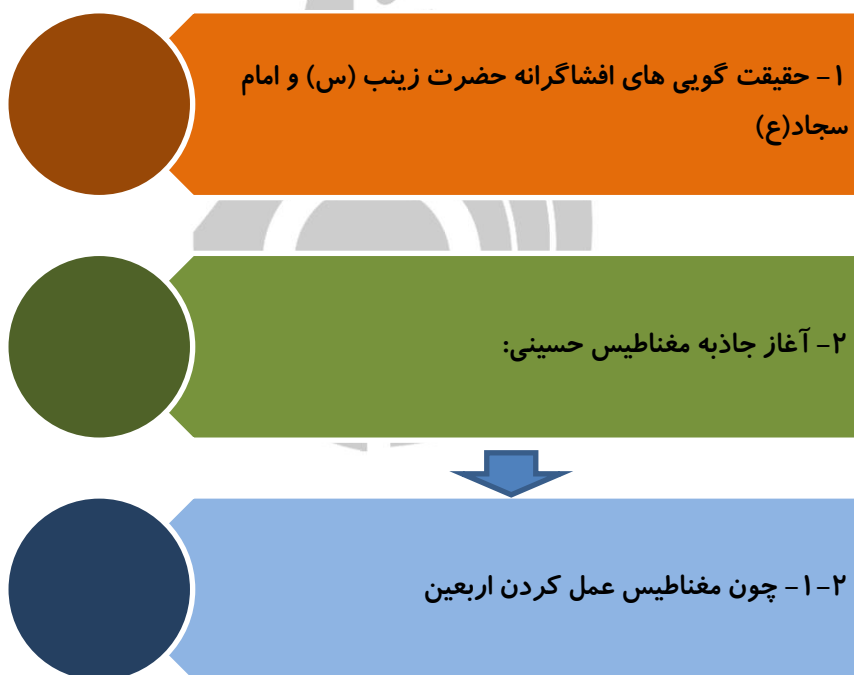
۲۱- نمونه ای از ارتباط دوستانه ایران و عراق

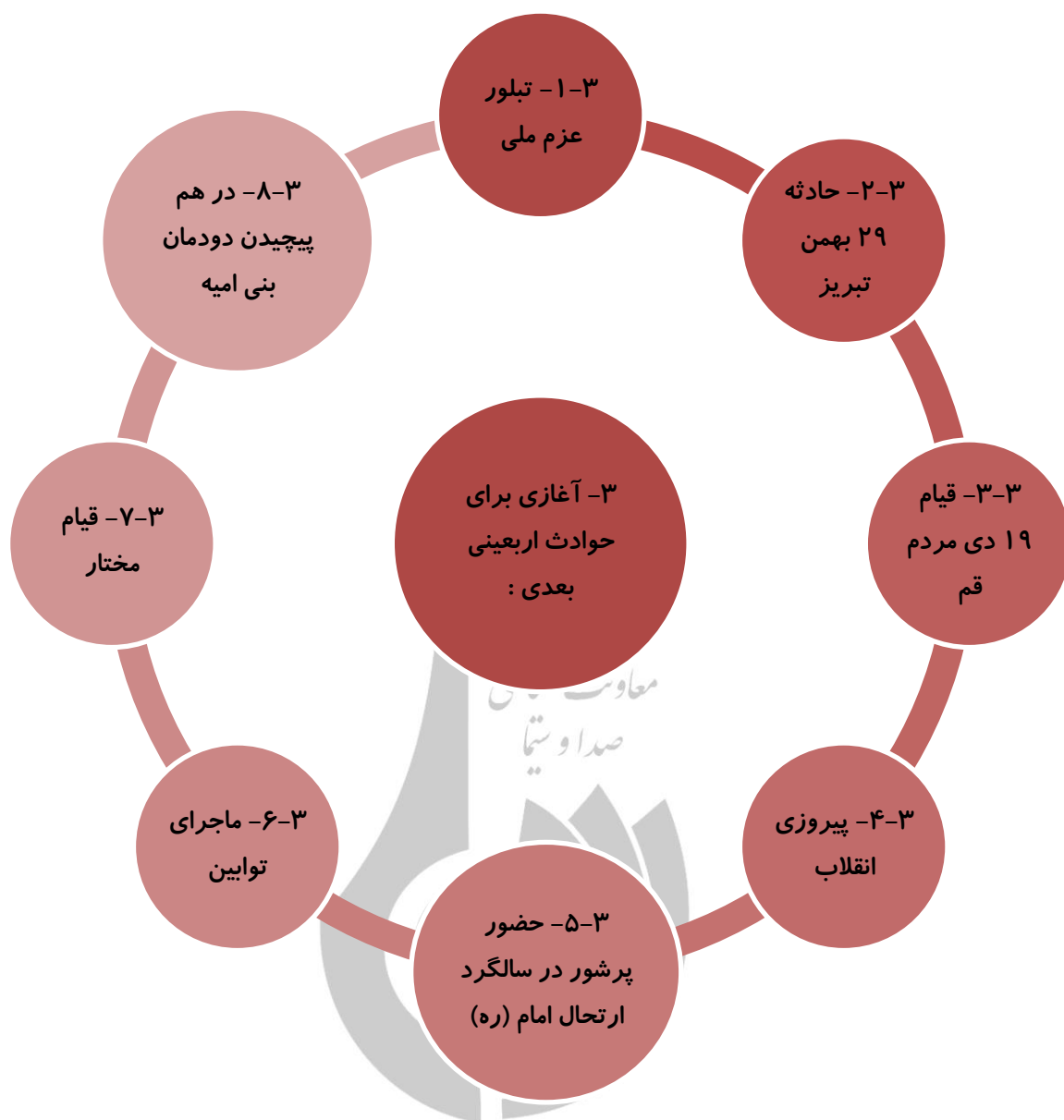
۲۲- پیاده روی اربعین، نشان دهنده پیشرفت بخش معنوی فرهنگ

ب) حرکت زینب (س) در اربعین:

ج) جوشش اربعینی:

(د) بایدهای اربعین:

- ۱- لزوم قدر دانستن و شکر کردن نعمت پیاده روی اربعین:
- ۱-۱- حفظ روحیات و حالات پیاده روی اربعین
- ۲-۱- تسهیل امور برای عاشقان اربعین

۲- لزوم برنامه‌ریزی اهل فکر و فرهنگ برای این حرکت عظیم:

۲-۱- لزوم پرداخت درست و هنرمندانه به راهپیمایی اربعین در فیلم‌ها و سریال‌ها

۲-۲- لزوم غنای روزافزون معنوی و فرهنگی راهپیمایی اربعین:

۲-۲-۱- عشق به امام حسین(ع) موضوعی استثنائی و بی نظیر در طول تاریخ

۲-۲-۲- ترویج منطق حسینی:

۲-۲-۲-۱- نیاز شدید دنیای امروز (گرفتار ظلم و فساد و پستی) به معرفت آزادگی حسینی و منطق حسین(ع)

۲-۲-۲-۲- معرفی شدن اسلام و قرآن با معرفی درست امام حسین(ع)

۲-۲-۲-۳- منطق و پیام امام حسین(ع)، نجات‌بخش دنیا از حاکمیت جبهه کفر و استکبار

۲-۲-۲-۴- منطق امام حسین(ع)، منطق دفاع از حق و ایستادگی در مقابل ظلم و طغیان و گمراهی و استکبار

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
۱	عظمت و اهمیت اربعین حسینی	<p>الف) عظمت و اهمیت اربعین:</p> <p>۱- پدیده الهی و معنوی:</p> <p>۱-۱- از شعائر الله</p> <p>۲- آیت عظمای الهی</p> <p>۲- پدیده فوق العاده عظیم:</p> <p>۱-۲- بزرگ‌ترین گردهمایی عالم</p> <p>۲-۲- عظمت بی نظیر با وجود همه ابزارها و امکانات مالی و مادی دشمنان اسلام</p> <p>۳-۲- توصیف و تفسیرپذیر نبودن راهپیمایی عظیم اربعین</p> <p>۳- حرکت مومنانه</p> <p>۴- مظهر عشق همراه بصیرت</p> <p>۵- ترکیب عقل و عاطفه</p> <p>۶- ترکیب ایمان و عشق</p> <p>۷- مایه عزت و سربلندی و افتخار</p> <p>۸- موضوعی جهانی و زمینه‌ساز گسترش معرفت حسینی:</p> <p>۱-۸- بین المللی شدن حرکت و اجتماع عظیم اربعین</p> <p>۲-۸- جهانی شدن حسین(ع) و معرفت حسینی</p> <p>۹- زمینه‌ساز تحقق هدف نهایی امت اسلامی یعنی «تشکیل تمدن عظیم و نوین اسلامی»</p> <p>۱۰- نشانه اراده پروردگار بر نصرت امت اسلامی</p>	<p>«خیلی از آنهایی که در آن تشییع جنازه آمدند، شاید این جوان را اصلاً ندیده بودند و نمی‌شناختند اما آمدند؛ دلها کشانده میشود، دلها دست خداست؛ مثل آهن‌ریا جذب میکند، همان‌طور که امام حسین جذب کرده است. شهادت حسین بن علی (سلام‌الله‌علیه) فوق‌همه‌ی شهادتهاست؛ ببینید چطور بعد از هزار و دویست - سیصد سال دلها را مثل مغناطیسی میکشاند. اربعین را ببینید، این راه‌پیمایی را ببینید، این اشتیاق جوانها به قبر آن بزرگوار و زیارت آن بزرگوار را ببینید، این مجالس روضه‌خوانی و سینه‌زنی را ببینید؛ اینها جاذبه‌هاست، این برکتی است که خدا به آن فداکاری داده است. بچه‌های شما هم همین‌جور؛ خدای متعال به خون بچه‌های شما، به شهادتشان، به فداکاری‌شان برکت داد و توانستند در کشور اثر بگذارند»^۱.</p> <p>«در سریال‌ها به مسائل ملی بپردازید؛ از شهدای عزیز، از دفاع مقدس، از انقلاب، از سبک زندگی اسلامی، از انگیزه‌های ایمانی ملت و مظاهر آن، از ایستادگی‌شان در برابر ابرجنایت‌کاران و مفسدان عالم، از راه‌پیمایی اربعین و ... بگویید؛ عظمت و استقلال و شجاعت و ظرفیتهای علمی و عملی این ملت را با زبان هنر بیان کنید. -پرداخت درست و هنرمندانه‌ی این موضوعات بسی جذاب و پرمخاطب است، هم در داخل کشور و هم در دیگر کشورها و ملتها»^۲.</p> <p>«این همه جوان خوب در کشور هست؛ شما ببینید الان در فضای مجازی چه خبر است! چقدر «مُضَلَّاتُ الْفِتَنِ»^(۱) در این فضای مجازی و در ماهواره‌ها و در این تشکیلات وجود دارد و جوان در معرض همه‌ی اینها است، درعین حال شما ببینید راه‌پیمایی اربعین چه جوری است، اعتکاف چه جوری است، نماز-جماعت‌های دانشگاه‌ها چه جوری است. اینها خیلی مهم است؛ چرا ما اینها را نباید ببینیم؟ اینها نشان‌دهنده‌ی این است که حتی معنویت که سخت‌ترین [بخش] است -آن بخش معنوی فرهنگ- دارد پیشرفت میکند. جلسات ماه رمضان را شما ملاحظه کنید؛ بنده بخصوص در ماه رمضان‌ها و همچنین محرم و صفر از این معنا استفسار میکنم و از کسانی سؤال میکنم که بروند تحقیق کنند، کار کنند و ببینند نسبت جلسات امسال ماه رمضان به سال گذشته چیست؛ میروند گزارش می‌آورند؛ انسان واقعاً حیرت میکند از این پیشرفت، از این حرکت رو به جلو. اینها را ما چرا نباید ملاحظه کنیم، چرا نباید ببینیم؟ اینها دیده بشود، تحلیل بشود و گفته بشود؛ اینهایی که بلندگوهای پرمخاطب در اختیار دارند، اینها را بایستی بیان کنند و بگویند»^۳.</p> <p>«یک نمونه همین راه‌پیمایی عظیم اربعین است؛ این واقعاً یک پدیده است، یک پدیده‌ی الهی است، یک پدیده‌ی معنوی است. حقیقتاً قابل توصیف نیست؛ مثل خیلی از این پدیده‌های مهم الهی، درست قابل تفسیر هم نیست؛ یعنی نمیشود این حادثه را تحلیل کرد. این جور این جمعیت عظیم میلیونی راه بیفتند، در ظرف چند سال این تحقق پیدا کند، شکل پیدا کند؛ بله، در گذشته راه‌پیمایی بود، اما این خبرها نبود. ما اطلاع داریم که در ایام مختلف، چه اربعین، چه غیر اربعین -در خصوص اربعین یا بعضی اوقات دیگر- طالب از نجف و جاهای مختلف عراق حرکت میکردند میرفتند،</p>

۱. بیانات در دیدارهای خانواده‌های شهدای مدافع حرم ۱۳۹۷/۱۲/۲۲

۲. یادداشت رهبر انقلاب پس از دیدار با جمعی از برنامه‌سازان صداوسیما ۱۳۹۷/۰۸/۲۵

۳. بیانات در دیدار اعضای مجلس خبرگان رهبری ۱۳۹۷/۰۶/۱۵

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		۱۱- تجلی جوشش خون امام حسین(ع)	جمعیت‌های فراوانی هم بودند. اما این جمعیت عظیم میلیونی از جاهای مختلف دنیا -چند میلیون از ایران و میلیون‌ها از خود عراق و از کشورهای دیگر- این حرکت عظیم، با وجود تهدیدهای تروریستی‌ای که همیشه وجود داشته و امروز هم وجود دارد، یک پدیده‌ی فوق‌العاده عظیمی است؛ خیلی مهم است. این نشان‌دهنده‌ی اوج گرفتن همین تفکر مبارزه‌ی در راه خدا و در راه اسلام و آمادگی عمومی و همگانی در این راه است. و امیدواریم که خداوند متعال برکت بدهد به این حرکتها و برکت بدهد به مردم ^۱ .
		۱۲- تجلی پیام عاشورا بعد از ۱۴۰۰ سال	«الحمدلله جوانهای ما راه را پیدا کردند و میلیونها نفر از مردم ما و مردم غیر ما، مردم عراق و دیگران، در این راه حرکت میکنند، این هم یکی از حوادث بسیار برجسته‌ای است که خدای متعال منت گذاشته بر ما و این حادثه را برای ما خلق کرده است؛ این شد یک نماد. همیشه اربعین پیاده‌روی بود اما این حرکت عظیم که یک نماد بسیار زیبا و پرشکوهی از حضور پیروان اهل بیت و علاقمندان به اهل بیت هست؛ این نبود، ما این را نداشتیم، این را خدای متعال در اختیار ما گذاشت، خدا را بایستی شاکر باشی آ».
		۱۳- عامل وحدت شیعه و سنی	«حرکات مؤمنانه‌ای که اشاره کردم، مراد، جلسات دینی پرشور و گرم و گிரایی است که در سرتاسر سال وجود داشت؛ مربوط به مسائل ائمه (علیهم‌السلام)، مربوط به مسائل مهم دینی، از اعتکافها و عبادتها و ماه رمضان و پیاده‌روی اربعین و جلسات مهم عاشورا و دهه‌ی محرم؛ اینها نقاط مثبت و شادی‌آفرین کشور ما و برای ملت ما است آ».
		۱۴- حسنه ماندگار	«شما ببینید برای اینکه ده هزار نفر، پنجاه هزار نفر را یک جا جمع کنند، چقدر تلاش تبلیغاتی در دنیا انجام میگردد، آخرش هم نمیشود. اینجا با وجود موانع فراوان، از ایران فقط دو میلیون نفر برای پیاده‌روی هشتاد کیلومتری -برای پیاده‌روی، نه برای لذت بردن و در هتل لمیدن- بلند میشوند میروند کربلا؛ چند برابر آن [هم] از خود عراق و از مناطق دیگر؛ این یک حادثه‌ی الهی است، این یک پدیده‌ی الهی است؛ این نشان‌دهنده‌ی این است که این راه، راه عشق است؛ منتها نه عشق مجنونانه، عشق همراه بصیرت؛ مثل عشق اولیا به خدا؛ اَللّهُمَّ ارْزُقْنِي حُبَّكَ وَ حُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ وَ حُبَّ كُلِّ عَمَلٍ يُوصلُنِي اِلَى قُرْبِكَ؛ این حب و این عشق، عشق همراه با بصیرت است؛ میدانند، میفهمند و این جاذبه او را میکشد، این مغناطیس او را میکشد. خب، بنابراین کار، کار بزرگی است؛ پدیده، پدیده‌ی عظیمی است آ».
		۱۵- نشانه‌ای بزرگ از پیروزی نهایی جبهه حرکت حسینی بر جبهه کفر و استکبار	«این حادثه‌ی راه‌پیمایی را شکر کنید. شکرش از جمله به این است که آن روحیات راه، آن حالات را -که در این دو سه روزی که مشغول راه‌پیمایی بودید، آنجا مشاهده کردید یا احساس کردید- در خودتان نگه دارید؛ آن برادری راه، آن مهربانی راه، آن توجه به ولایت راه، آن آماده شدن بدن برای تعب کشیدن راه، آن ترجیح دادن زحمت کشیدن و عرق ریختن و راه رفتن بر راحتی و تنبلی راه. در همه‌ی امور زندگی باید این را دنبال کرد؛ این میشود شکر. از جمله‌ی شاخه‌های شکر، یکی این است که این کار را برای کسانی که عاشق این کارند، آسان کنیم که مسئولیت این به عهده‌ی مسئولان بخشهای مختلف کشور است. گاهی حوادثی پیش می‌آید؛ نگذارند این حوادث [تکرار شود]، پیشگیری کنند؛ این هم جزو شکر است. به‌هرحال این نعمت را قدر بدانیم، نعمت بزرگی است. و این ان‌شاءالله یک نعمت پایدار خواهد بود و برای ملت ایران و ملت عراق،
		۱۶- نشان‌دهنده اوج گرفتن تفکر مبارزه در راه خدا و در راه اسلام	
		۱۷- نشان دهنده آمادگی عمومی و همگانی در راه خدا	
		۱۸- نماد بسیار زیبا و پرشکوه از حضور پیروان اهل بیت(ع) و علاقه مندان به اهل بیت	
		۱۹- ضامن بقای کشور	
		۲۰- نعمت پایدار برای ملت ایران و عراق	
		۲۱- نمونه‌ای از ارتباط دوستانه ایران و عراق	
		۲۲- پیاده روی اربعین، نشان دهنده پیشرفت بخش معنوی فرهنگ	
		ب) حرکت زینب (س) در اربعین:	
		۱- سرکوب کردن انگیزه‌های خبیث و معاند و معارض	

۱. بیانات در دیدار جمعی از مسئولان و فعالان فرهنگی استانهای آذربایجان شرقی و قم ۱۳۹۶/۰۸/۲۲

۲. بیانات در درس خارج فقه ۱۳۹۶/۰۸/۱۵

۳. پیام نوروزی به مناسبت آغاز سال ۱۳۹۶

۴. بیانات در دیدار بسیجیان ۱۳۹۵/۰۹/۰۳

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		<p>۲- زنده نگهدارنده حادثه عاشورا</p> <p>۳- تحقق سیاست ولایی</p> <p>ج) جوش اربعینی:</p> <p>۱- حقیقت‌گویی‌های افشاگرانه حضرت زینب (س) و امام سجاد(ع)</p> <p>۲- آغاز جاذبه مغناطیس حسینی:</p> <p>۱-۲- چون مغناطیس عمل کردن اربعین</p> <p>۳- آغازی برای حوادث اربعینی بعدی:</p> <p>۱-۳- تبلور عزم ملی</p> <p>۲-۳- حادثه ۲۹ بهمن تبریز</p> <p>۳-۳- قیام ۱۹ دی مردم قم</p> <p>۳-۴- پیروزی انقلاب</p> <p>۳-۵- حضور پرشور در سالگرد ارتحال امام (ره)</p> <p>۳-۶- ماجرای توأیین</p> <p>۳-۷- قیام مختار</p> <p>۳-۸- در هم پیچیدن دودمان بنی امیه</p> <p>د) بایدهای اربعین:</p> <p>۱- لزوم قدردانستن و شکرکردن نعمت پیاده روی اربعین:</p>	<p>مایه‌ی عزت و سربلندی و افتخار خواهد بود. حالا در دنیا سعی میکنند که نگذارند این نورافکن قوی دیده بشود، لکن نمیتوانند، دیده خواهد شد؛ سعی میکنند دیده نشود یا تحریفش کنند، [اما] هیچ‌کدام به جایی نمیرسد؛ وقتی ادامه دادید حرکت را، ناچار، حقیقت خود را آشکار خواهد کرد.</p> <p>پیاده‌روی اربعین ان‌شاءالله یک نعمت پایدار خواهد بود و برای ملت ایران و ملت عراق، مایه‌ی عزت و سربلندی و افتخار خواهد بود^۱.</p> <p>- «خب امسال، این روزها مصادف شده با ایام اربعین. این راهپیمایی را میبینید؟ این حرکت عظیم میلیونی بین نجف و کربلا را، بین نجف و امام حسین را مشاهده میکنید؟ این شور و شوق را میبینید؟ این حرکت را میبینید؟ این حرکت آن‌وقتی که لازم باشد با خطر همراه بشود، باز هم این شور و شوق در ملت ما، در مردم ما، در جوانهای ما وجود دارد؛ این را باید نگه داشت، این آن چیزی است که ضامن بقای این کشور است^۲.</p> <p>- «این کسانی که این راه را طی کردند [پیاده‌روی اربعین] و این حرکت عاشقانه را و مؤمنانه را دارند انجام میدهند، واقعاً دارند حسنه‌ای را انجام میدهند. این یک شعار بزرگ است، لا تُجْلُوا شَعَائِرَ اللَّهِ، این بلاشک جزو شعائرالله است. جا دارد که امثال بنده که محرومیم از این جور حرکتها عرض بکنیم که «یا لیتنا کنا معکم فنفوز فوزاً عظیماً». همان‌طور که عرض کردیم، این حرکت حرکت عشق و ایمان است؛ هم در آن ایمان و اعتقاد قلبی و باورهای راستین، تحریک‌کننده و عمل‌کننده است؛ هم عشق و محبت. تفکر اهل بیت و تفکر شیعی همین جور است؛ ترکیبی است از عقل و عاطفه، ترکیبی است از ایمان و عشق؛ ترکیب این دو^۳.</p> <p>- «ایشان با اشاره به ارتباط برادرانه، صمیمی و محبت‌آمیز دو ملت ایران و عراق با وجود ۸ سال جنگ تحمیلی از سوی صدام با تحریک بیگانگان، آن را پدیده‌ای عجیب خواندند و افزودند: راه‌پیمایی مراسم روز اربعین یک نمونه از این ارتباط دوستانه است به‌گونه‌ای که مردم عراق در پذیرایی از زائران ایرانی، از انفاق و محبت و ارادت چیزی کم نمی‌گذارند. رهبر انقلاب اسلامی تأکید کردند: مسئولان دو کشور ایران و عراق، باید از این فضا و فرصت برای منافع دو کشور بیشترین استفاده را بکنند^۴.</p> <p>- «امسال شما ملاحظه کردید در اربعین حسینی میلیون‌ها انسان در کنار هم قرار گرفتند؛ خود این حرکت عظیم یک جمعی از مسلمانها - البته مخصوص شیعه نبود، سنی‌ها هم بودند - که در دنیا انعکاس پیدا کرد، تعظیم کردند؛ تجلیل کردند؛ آن را بزرگ‌ترین گردهمایی عالم به حساب آوردند؛ چه کسانی؟ آنهایی که دارند مسائل اسلامی را رصد میکنند^۵.</p> <p>- «حادثه عاشورای حسینی را هم ستمگران و ظالمان می‌خواستند نگذارند باقی بماند، زینب کبرا (سلام‌الله‌علیها) نگذاشت. دو حرکت عمه ما - زینب کبرا (علیها‌السلام) - انجام داد: یک حرکت، حرکت اسارت بود به کوفه و شام و آن روشنگری‌ها و آن بیانات که مایه افشای حقایق شد؛ یک حرکت دیگر، آمدن به زیارت کربلا در اربعین بود؛ حالا</p>

۱. بیانات در دیدار بسیجیان ۱۳۹۵/۰۹/۰۳

۲. بیانات در دیدار مردم اصفهان ۱۳۹۵/۰۸/۲۶

۳. بیانات در ابتدای درس خارج فقه درباره پیاده‌روی اربعین ۱۳۹۴/۰۹/۰۹

۴. دیدار رئیس جمهوری عراق با رهبر انقلاب ۱۳۹۴/۰۹/۰۳

۵. بیانات در دیدار مسئولان نظام و میهمانان بیست و هشتمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی ۱۳۹۳/۱۰/۱۹

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
		<p>۱-۱- حفظ روحیات و حالات پیاده روی اربعین</p> <p>۲-۱- تسهیل امور برای عاشقان اربعین</p> <p>۲- لزوم برنامه‌ریزی اهل فکر و فرهنگ برای این حرکت عظیم:</p> <p>۱-۲- لزوم پرداخت درست و هنرمندانه به راهپیمایی اربعین در فیلم‌ها و سریال‌ها</p> <p>۲-۲- لزوم غنای روزافزون معنوی و فرهنگی راهپیمایی اربعین:</p> <p>۱-۲-۲- عشق به امام حسین(ع) موضوعی استثنائی و بی نظیر در طول تاریخ</p> <p>۲-۲-۲- ترویج منطق حسینی:</p> <p>۲-۲-۲-۱- نیاز شدید دنیای امروز (گرفتار ظلم و فساد و پستی) به معرفت آزادی حسینی و منطق حسین(ع)</p> <p>۲-۲-۲-۲- معرفت شدن اسلام و قرآن با معرفت درست امام حسین(ع)</p> <p>۲-۲-۳- منطق و پیام امام حسین(ع)، نجات‌بخش دنیا از حاکمیت جبهه کفر و استکبار</p> <p>۲-۲-۴- منطق امام حسین(ع)، منطق دفاع از حق و ایستادگی در مقابل ظلم و طغیان و گمراهی و استکبار</p>	<p>اربعین اول یا دوم یا هرچه. این حرکت به معنای این است که نباید اجازه داد که انگیزه‌های خبثت‌آلودی که قصد دارند مقاطع عزیز و اثرگذار و مهم را از یادها ببرند، موفق بشوند؛ البته موفق هم نخواهند شد. تا ملت‌ها زنده‌اند، تا زبان‌های حق‌گو در کار است، تا دل‌های مؤمن دارای انگیزه هستند، نخواهند توانست این را به فراموشی بسپارند؛ همچنان‌که نتوانسته‌اند. این انگیزه‌های معاند و معارض در صدر اول تا دوران‌های طولانی باقی بود؛ یعنی متوکل عباسی بعد از حدود ۱۷۰ یا ۱۸۰ سال از حادثه عاشورا، درصدد برآمد قبر مطهر ابا عبدالله (علیه‌السلام) را تخریب کند؛ یعنی ملت ایران حالاً‌حالاها باید منتظر باشد که دشمنان به کارها و فتنه‌ها و خبثت‌های خودشان برای اینکه زیبایی‌های انقلاب از یاد برود ادامه بدهند. دشمن دست بر نمی‌دارد؛ تا انقلاب را یا تحریف کنند یا به دست فراموشی بسپارند و کاری کنند که ملت حرکت خود، سابقه خود و کار بزرگی را که کرده است فراموش کند، دچار نسیان و غفلت بشود؛ کسی که گذشته افتخارآمیز خود را نمی‌داند، نمی‌تواند در آینده هم حوادث افتخارآمیز برای خودش درست کند، این تلاش را دشمنان دارند می‌کنند».</p> <p>«شاید این سیاست ولایتی هم که زینب کبری اصرار کرد که برویم به کربلا - در مراجعت از شام - به خاطر همین بود که این اجتماع کوچک اما پرمعنا، در آنجا حاصل شود. حالا بعضی استبعاد کردند که چطور ممکن است تا اربعین به کربلا رسیده باشند. مرحوم شهید آیه‌الله قاضی یک نوشته مفصلی دارد، اثبات می‌کند که نه، ممکن است که این اتفاق افتاده باشد. به هر حال آنچه در کلمات بزرگان و قدماء هست، این است که وقتی زینب کبری و مجموعه اهل بیت وارد کربلا شدند، عطیه عوفی و جناب جابر بن عبدالله و رجالی از بنی هاشم در آنجا حضور داشتند. این نشانه و نمونه‌ای از تحقق آن هدفی است که با شهادت‌ها باید تحقق پیدا می‌کرد؛ یعنی گسترش این فکر و جرئت دادن به مردم. از همین جا بود که ماجرای توأبین به وجود آمد؛ اگر چه ماجرای توأبین سرکوب شد؛ اما بعد با فاصله کوتاهی ماجرای قیام مختار و بقیه آن دلاوران کوفه اتفاق افتاد و نتیجه در هم پیچیده شدن دودمان بنی امیه ظالم و خبیث بر اثر همین شد. البته بعد از او سلسله مروانی‌ها آمدند؛ اما مبارزه ادامه پیدا کرد؛ راه باز شد. این خصوصیت اربعین است. یعنی در اربعین افشاگری هم هست، عمل هم هست، تحقق هدف‌های آن افشاگری هم در اربعین وجود دارد».</p> <p>«این اقترا ن پر معنائی است. امروز روز اربعین است و حادثه بیست و نه بهمن تبریز هم یک حادثه اربعینی است. اربعین در حادثه کربلا یک شروع بود؛ یک آغاز بود. بعد از آنکه قضیه کربلا انجام گرفت - آن فاجعه بزرگ اتفاق افتاد - و فداکاری بی‌نظیر ابا عبدالله (علیه‌السلام) و اصحاب و یاران و خانواده‌اش در آن محیط محدود واقع شد، حادثه اسارت‌ها پیام را باید منتشر می‌کرد و خطبه‌ها و افشاگری‌ها و حقیقت‌گوئی‌های حضرت زینب (سلام الله علیها) و امام سجاد (علیه‌الصلاة والسلام) مثل یک رسانه پر قدرت باید فکر و حادثه و هدف و جهتگیری را در محدوده وسیعی منتشر می‌کرد؛ و کرد. خاصیت محیط اختناق این است که مردم فرصت و جرئت این را پیدا نمی‌کنند که حقایق را که فهمیده‌اند، در عمل خودشان نشان بدهند؛ چون اولاً دستگاه ظالم و مستبد نمی‌گذارد مردم بفهمند و اگر فهم مردم از دست او خارج شد و فهمیدند، نمی‌گذارد به آنچه فهمیده‌اند، عمل کنند. در کوفه، در شام، در بین راه، خیلی‌ها از زبان زینب کبری (سلام الله علیها) یا امام سجاد (علیه‌الصلاة والسلام) یا</p>

۱. بیانات در دیدار مردم قم ۱۳۷۸/۱۰/۱۷

۲. بیانات در دیدار جمعی از مردم آذربایجان شرقی ۱۳۷۸/۱۱/۲۸

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
			<p>از دیدن وضع اسراء، خیلی چیزها را فهمیدند، ولی کی جرئت می کرد، کی توانائی این را داشت که در مقابل آن دستگاه ظلم و استکبار و استبداد و اختناق، آنچه را که فهمیده است، بروز دهد؟ مثل یک عقده‌ای در گلوئی مؤمنین باقی بود. این عقده روز اربعین اولین نشتر را خورد؛ اولین جوشش در روز اربعین در کربلا اتفاق افتاد.</p> <p>مرحوم سید بن طاووس - و بزرگان - نوشته‌اند که وقتی کاروان اسراء، یعنی جناب زینب (سلام الله علیها) و بقیه در اربعین وارد کربلا شدند، در آنجا فقط جابر بن عبدالله انصاری و عطیه عوفی نبودند، «رجال من بنی هاشم»؛ عده‌ای از بنی هاشم، عده‌ای از یاران بر گرد تربت سیدالشهداء جمع شده بودند و به استقبال زینب کبری آمدند. شاید این سیاست ولائی هم که زینب کبری اصرار کرد که برویم به کربلا - در مراجعت از شام - به خاطر همین بود که این اجتماع کوچک اما پرمعنا، در آنجا حاصل شود. حالا بعضی استبعاد کردند که چطور ممکن است تا اربعین به کربلا رسیده باشند. مرحوم شهید آیةالله قاضی یک نوشته مفصلی دارد، اثبات می کنند که نه، ممکن است که این اتفاق افتاده باشد. به هر حال آنچه در کلمات بزرگان و قدماء هست، این است که وقتی زینب کبری و مجموعه اهل بیت وارد کربلا شدند، عطیه عوفی و جناب جابر بن عبدالله و رجالی از بنی هاشم در آنجا حضور داشتند. این نشانه و نمونه‌ای از تحقق آن هدفی است که با شهادت‌ها باید تحقق پیدا می کرد؛ یعنی گسترش این فکر و جرئت دادن به مردم. از همین جا بود که ماجرای توابین به وجود آمد؛ اگر چه ماجرای توابین سرکوب شد؛ اما بعد با فاصله کوتاهی ماجرای قیام مختار و بقیه آن دلاوران کوفه اتفاق افتاد و نتیجه در هم پیچیده شدن دودمان بنی امیه ظالم و خبیث بر اثر همین شد. البته بعد از او سلسله مروانی‌ها آمدند؛ اما مبارزه ادامه پیدا کرد؛ راه باز شد. این خصوصیت اربعین است. یعنی در اربعین افشاگری هم هست، عمل هم هست، تحقق هدف‌های آن افشاگری هم در اربعین وجود دارد^۱.</p> <p>- «حوادث پی در پی صد و پنجاه سال اخیر ایران، آذربایجان‌ها پیشرو بودند؛ گاهی پیشرو بودند، گاهی تک بودند. در قضیه تحریم تنباکو که میرزای شیرازی از سامره دستور دادند، جزو اولین نقاطی که مردم پاسخ دادند، علمای بزرگ آذربایجان - مرحوم حاج میرزا جواد مجتهد و دیگران - پاسخ دادند و مردم آمدند توی میدان، تبریز بود؛ که کمر استعمار را در یک دوره‌ای، در یک برهه‌ای شکست. در قضیه مشروطیت همین جور، در قضایای بعد از دوره استبداد صغیر همین جور، در قضایای بعدی تا دوره انقلاب اسلامی همین جور؛ که این ۲۹ بهمن شد یک پرچم، شد الگوساز؛ مهم این است. مهم این است که یک ملتی، یک جماعتی، یک مجموعه‌ای، یا یک فردی بتواند الگو درست کند، تا این الگو تولید مثل کند. کار تبریزی‌ها در قضیه ۲۹ بهمن این بود؛ و آلا قضیه ۱۹ دی قم ممکن بود فراموش شود. تبریزی‌ها نگذاشتند آن حادثه مهم و خونین قمی‌ها به وسیله تبلیغات، به وسیله غفلت‌ها یا غرض‌ورزی‌ها از یاد برود؛ یعنی کار حضرت زینب را کردند. اگر زینب نبود، کربلا نبود. اگر زینب نبود، حادثه عاشورا معلوم نبود این گسترش را پیدا کند و این ماندگاری را در تاریخ داشته باشد. حرکت مردم این جوری بود. آن وقت شد الگو. اربعین اول را تبریزی‌ها راه انداختند، اربعین‌های بعدی پی در پی راه افتاد و منتهی شد به این حرکت عظیم^۲.</p> <p>- «مایلم یک جمله هم ذکر مصیبت کنم. فردا اربعین سیدالشهداست. به مناسبت سالگرد امام، ما از جاهای مختلف بر سر مزار او گرد آمده‌ایم. تناسب این جمع آمدن و</p>

^۱ . بیانات در دیدار جمعی از مردم آذربایجان شرقی ۱۳۷۸/۱۱/۲۸

^۲ . بیانات در دیدار جمعی از مردم آذربایجان شرقی ۱۳۸۹/۱۱/۲۷

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
			<p>گرد آمدن ما بر سر قبر امام، با اربعین تناسب عجیبی است. در روز اربعین هم، بعد از آن روزهای تلخ و آن شهادت عجیب، اولین زائران ابا عبدالله الحسین علیه‌السلام بر سر قبر امام معصوم شهید جمع شدند. از جمله کسانی که آن روز آمدند، یکی «جابر بن عبدالله انصاری» است و یکی «عطیه بن سعد عوفی» که او هم از اصحاب امیرالمؤمنین علیه‌السلام است. جابر بن عبدالله از صحابه پیامبر و از اصحاب جنگ بدر است؛ آن روز هم علی‌الظاهر مرد مسنی بوده است؛ شاید حداقل شصت، هفتاد سال از سنین او - بلکه بیشتر - می‌گذشته است. اگر در جنگ بدر بوده، پس لابد قاعدتاً در آن وقت باید بیش از هفتاد سال سن داشته باشد؛ لیکن «عطیه» از اصحاب امیرالمؤمنین علیه‌السلام است. او آن وقت جوان تر بوده؛ چون تا زمان امام باقر هم «عطیه بن سعد عوفی» علی‌الظاهر زندگی کرده است. «عطیه» می‌گوید: وقتی به آنجا رسیدیم، خواستیم به طرف قبر برویم، اما این پیرمرد گفت اول دم شطّ فرات برویم و غسل کنیم. در شطّ فرات غسل کرد، سپس قطیفه‌ای به کمر پیچید و قطیفه‌ای هم بردوش انداخت؛ مثل کسی که می‌خواهد خانه خدا را طواف و زیارت کند، به طرف قبر امام حسین علیه‌السلام رفت. ظاهراً او نابینا هم بوده است. می‌گوید با هم رفتیم، تا نزدیک قبر امام حسین علیه‌السلام رسیدیم. وقتی که قبر را لمس کرد و شناخت، احساساتش به جوش آمد. این پیرمرد که لابد حسین بن علی علیه‌السلام را بارها در آغوش پیامبر دیده بود، با صدای بلند سه مرتبه صدا زد: یا حسین، یا حسین، یا حسین! «امسال با تقارن عید نوروز با اربعین حسینی، عید و آغاز سال نو ما، رنگ حسینی گرفت و با نام حسین بن علی (علیه‌السلام) سرور آزادگان جهان و سید شهیدان، رونق یافت. چه آمدن خاندان پیغمبر در روز اربعین به کربلا - که بعضی روایت کرده‌اند - درست باشد یا درست نباشد، ظاهراً در این تردیدی نیست که جابر بن عبدالله انصاری به همراه یکی از بزرگان تابعین - که نام او را بعضی عطیه گفته‌اند، بعضی عطاء گفته‌اند و احتمال دارد عطیه بن حارث کوفی حمدانی باشد؛ به‌هرحال یکی از بزرگان تابعین است که در کوفه ساکن بوده - این راه را طی کردند و در این روز بر سر مزار شهید کربلا حاضر شدند. شروع جاذبه مغناطیس حسینی، در روز اربعین است. جابر بن عبدالله را از مدینه بلند می‌کند و به کربلا می‌کشد. این، همان مغناطیسی است که امروز هم با گذشت قرن‌های متمادی، در دل من و شماست. کسانی که معرفت به اهل بیت دارند، عشق و شور به کربلا همیشه در دلشان زنده است. این از آن روز شروع شده است. عشق به تربت حسینی و به مرقد سرور شهیدان^۱».</p> <p>- «امسال، اول فروردین با ایام اربعین حسینی همراه است. اربعین هم خود یک فروردین دیگر است. اولین شکوفه‌های عاشورایی در اربعین شکفته شد. اولین جوشش‌های چشمه‌ی جوشان محبت حسینی - که شطّ همیشه جاری زیارت را در طول این قرن‌ها به راه انداخته است - در اربعین پدید آمد. مغناطیس پُر جاذبه حسینی، اولین دل‌ها را در اربعین به سوی خود جذب کرد؛ رفتن جابر بن عبدالله و عطیه به زیارت امام حسین در روز اربعین، سرآغاز حرکت پُر برکتی بود که در طول قرن‌ها تا امروز، پیوسته و پی‌درپی این حرکت پُر شکوه‌تر، پُر جاذبه‌تر و پُر شورتر شده است و نام و یاد عاشورا را روز به روز در دنیا زنده‌تر کرده است^۲».</p>

^۱ . بیانات در خطبه‌های نماز جمعه ۱۳۷۸/۰۳/۱۴

^۲ . بیانات در دیدار زائرین و مجاورین حرم مطهر رضوی ۱۳۸۵/۰۱/۰۱

^۳ . پیام نوروزی به مناسبت حلول سال ۱۳۸۵

ردیف	موضوع	مهم‌ترین محورها	مستندات
			<p>- « رهبر انقلاب اسلامی، رفتار و کرامت اسلامی و عربی مردم عراق در میهمان‌نوازی از زائران اربعین را بی‌نظیر و بر مبنای عشق حسینی دانستند و افزودند: از صمیم قلب و از طرف ملت ایران از همه‌ی شما موکب‌داران که در ایام اربعین، کرامت و مودت را در بالاترین حد بروز می‌دهید و از همه‌ی ملت بزرگ عراق و از مسئولان دولت آن که با تأمین امنیت، زمینه‌های این حرکت عظیم را فراهم می‌کنند، و از علما و مراجع عظام عراق، تشکر می‌کنم. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه توفیق میهمان‌نوازی از زائران حسینی یک نعمت و رحمت الهی است که باید قدر آن دانسته شود، خاطرنشان کردند: عشق به امام حسین علیه‌السلام موضوعی استثنائی است که در طول تاریخ نظیر نداشته و نخواهد داشت و حرکت و اجتماع عظیمی که هر سال به مناسبت اربعین در عراق بخصوص در مسیر نجف به کربلا شکل می‌گیرد، اکنون ابعاد بین‌المللی پیدا کرده و امام حسین علیه‌السلام و معرفت حسینی جهانی شده است. ایشان افزودند: دنیای امروز که گرفتار ظلم و فساد و پستی شده است، بشدت نیازمند معرفت آزادی‌گویی حسینی است و اگر امام حسین علیه‌السلام بدرستی معرفی شود، در واقع اسلام و قرآن معرفی شده است. رهبر انقلاب اسلامی با تأکید بر اینکه منطق و پیام امام حسین علیه‌السلام نجات‌بخش دنیا از حاکمیت جبهه‌ی کفر و استکبار خواهد بود، گفتند: منطق امام حسین علیه‌السلام منطق دفاع از حق و ایستادگی در مقابل ظلم و طغیان و گمراهی و استکبار است و جوانان دنیا و ملت‌های بی‌غرض، امروز تشنه و نیازمند این منطق هستند و حرکت عظیم راه‌پیمایی اربعین می‌تواند معرفت و منطق حسینی را به دنیا معرفی کند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه راه‌پیمایی اربعین روزبه‌روز جهانی‌تر خواهد شد، این راه‌پیمایی بزرگ را تجلی جوشش خون امام حسین علیه‌السلام و تجلی پیام عاشورا بعد از ۱۴۰۰ سال دانستند و خاطرنشان کردند: امام حسین علیه‌السلام فقط مختص شیعیان نیست بلکه متعلق به همه‌ی مذاهب اسلامی اعم از شیعه و سنی و متعلق به انسانیت است و به همین علت ما شاهد حضور غیرمسلمانان نیز در راه‌پیمایی اربعین هستیم. عظمت راه‌پیمایی اربعین با وجود همه ابزارها و امکانات مالی و مادی دشمنان اسلام راه‌پیمایی اربعین نشانه‌ای بزرگ از پیروزی نهایی جبهه حرکت حسینی بر جبهه کفر و استکبار ایشان افزودند: در شرایطی که دشمنان اسلام از همه‌ی ابزارها و وسایل و از تمام امکانات مالی و مادی خود برای مقابله با امت اسلامی استفاده می‌کنند، خداوند متعال راه‌پیمایی اربعین را ناگهان این‌گونه عظمت و جلوه می‌دهد و در واقع آن را به‌عنوان یک آیت عظمی و نشانه‌ای بزرگ از پیروزی نهایی جبهه‌ی حرکت حسینی بر جبهه‌ی کفر و استکبار به نمایش می‌گذارد. رهبر انقلاب اسلامی با تأکید بر لزوم غنای روزافزون معنوی و فرهنگی راه‌پیمایی اربعین، اهل فکر و فرهنگ را به برنامه‌ریزی برای این حرکت عظیم دعوت کردند و گفتند: راه‌پیمایی اربعین می‌تواند زمینه‌ساز تحقق هدف نهایی امت اسلامی یعنی «تشکیل تمدن عظیم و نوین اسلامی» باشد و بر همین اساس باید پیوندهای مستحکم میان مسلمانان اعم از شیعه و سنی و ملیتها و اقوام مختلف، در این راه‌پیمایی بیشتر شود^۱».</p>